

УНІВЕРСИТЕТИ ПОВЕРТАЮТЬСЯ ДО ОЧНИХ ІСПИТІВ... ЧИ НІ?

На сайті Times Higher Education опубліковано аналітичну статтю Джульєт Роуселл «Чи повертаються університети до очних іспитів, щоб протидіяти шахрайству з використанням ШІ?».

У ній автор аналізує, як британські університети змінюють підходи до оцінювання під впливом стрімкого поширення інструментів генеративного штучного інтелекту: одні посилюють використання очних іспитів та інших форм контрольованого оцінювання, інші відмовляються від обмежень на ШІ та намагаються перевіряти не стільки кінцевий результат, скільки здатність студента критично працювати з технологією. Після появи ChatGPT наприкінці 2022 року багато університетів намагалися заборонити його використання, розглядаючи ШІ як загрозу академічній доброчесності. Однак використання таких інструментів продовжувало зростати. Частка студентів, які використовують ШІ у навчанні, становить 95%, порівняно з 66% у 2024 році, а частка тих, хто безпосередньо включає згенерований ШІ текст у роботи, що оцінюються, зросла з 3 до 12%. Університети поступово пом'якшують обмеження і дедалі частіше визнають уміння працювати з ШІ важливою професійною навичкою. Найпоширенішою моделлю у

британських університетах залишається система «світлофора»: «червоні» завдання повністю забороняють ШІ, «бурштинові» дозволяють його часткове використання, а «зелені» – дозволяють або навіть передбачають його застосування. Водночас деякі університети дедалі активніше використовують очні контрольовані іспити, аудиторні роботи, усне оцінювання та завдання, що передбачають оцінювання саме процесу виконання роботи, а не отриманого результату. З'являються і альтернативні моделі: університет Бата з 2026–2027 навчального року відмовляється від «світлофорної» системи на користь дворівневої моделі: відкриті оцінювання, де використання генеративного ШІ дозволене або є частиною завдання, і закриті – обмежені в часі очні іспити під наглядом. Кардіффський університет також схиляється до цього підходу, хоча не планує масштабного повернення до паперових іспитів. Університет Суррея з вересня 2026 року планує інтегрувати штучний інтелект до всіх освітніх програм та змістити акцент із результату на процес його отримання. Студенти інженерних спеціальностей зможуть використовувати ШІ для проєктування будівлі, але повинні перевірити його результати власними розрахунками й моделюванням. У літературознавстві до есе можуть додаватися чернетки або пояснення внесених під час редагування змін. Однак частина викладачів вважає, що в нинішніх умовах саме очне оцінювання дозволяє краще встановити, що студент знає і вміє самостійно. Професор філософії Даремського університету Енді Гамільтон заявив, що після повернення до перевірки студентських робіт уже не міг надійно визначити, де ШІ використовували неналежно, а де – допустимо. Професор права Університету Свонсі Майкл Дрейпер повідомив, що його кафедра наступного року поверне очні іспити для частини оцінювань, хоча це не означатиме повернення до традиційних «іспитів на пам'ять». За даними дослідження Дрейпера та Філіпа Ньютона, торік 78% британських університетів усе ще використовували онлайн-іспити. Серед них 65% не застосовували жодних засобів дистанційного нагляду, а лише 10% використовували систему дистанційного контролю для всіх онлайн-іспитів. При цьому 70% закладів не планували відмовлятися від онлайн-іспитів, а повністю ліквідувати їх збиралися лише 3%. Цікавий результат отримав Лондонський університет Біркбек, де цього навчального року знову запровадили очні іспити на юридичному факультеті. Частка студентів, які отримали найвищу оцінку, перевищила 45%, тоді як у тому самому модулі попереднього року, коли використовували домашні есе, вона становила 13%. Звісно, ці показники самі по собі не доводять переваги очного оцінювання, однак викладачі відзначають у таких сценаріях зростання відвідування, залученості та співпраці студентів. Таким чином, ключовим стає питання про те, що саме університет має вимірювати під час оцінювання: здатність студента самостійно створити кінцевий продукт чи вміння аналізувати, перевіряти, аргументувати й відповідально використовувати технологічні інструменти. Очні іспити можуть стати одним із способів захистити достовірність оцінювання, але паралельно університети випробовують моделі, у яких ШІ не приховується від

освітнього процесу, а стає його предметом і інструментом.

Детальніше:

<https://www.timeshighereducation.com/depth/are-universities-returning-person-exams-combat-ai-cheating>

Фото: pixabay.com

#НРАТ_Усі_новини #НРАТ_TimesHigherEducation #НРАТ_ШтучнийІнтелект
#НРАТ_Науковцям_новини #НРАТ_Освітянам_новини

2026-08-12

Інформація з офіційного вебпорталу Національного репозитарію академічних текстів